

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจร้านกาแฟใน
สถานีบริการน้ำมันในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผู้ศึกษาจะได้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับ
ระเบียบวิธี การดำเนินการศึกษาดังนี้คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ระเบียบวิธีการศึกษา
3. การประมวลผลข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือบุคคลที่ดื่มกาแฟและใช้บริการเติมน้ำมันในสถานีบริการน้ำมันในเขตอำเภอ
เมืองจังหวัดเชียงใหม่ เป็นการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (ศรีพรรณ สิริพิงศ์ : 2538) เป็น
การศึกษาหาข้อเท็จจริงเพื่อใช้บรรยายสภาพปัจจุบันให้เกิดความเข้าใจหรือทราบถึงความต้องการ
ของกลุ่มตัวอย่างในการเลือกซื้อกาแฟจากร้านกาแฟในสถานีบริการน้ำมัน และความคิดเห็นของเจ้า
ของร้านกาแฟบางส่วนที่มีปริมาณลูกค้าจำนวนมากในจังหวัดเชียงใหม่ คือ ร้านกาแฟแบลคแคน
ย่อน ร้านกาแฟสตาร์บัคส์ และ ร้านกาแฟบอน โดยทำการสอบถามในระหว่างเดือนสิงหาคม 2546

1.1 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง (กัลยา วานิชบัญญัติ : 2540) ในกรณีนี้ไม่ทราบค่าประชากร
และสัดส่วนของประชากร (P และ Q) แต่ PQ จะมีค่าสูงสุดเมื่อ $P=0.5$ ซึ่งทำให้ $Q=0.5$ และ $0 \leq P, Q \leq 1$ ซึ่งทำให้ PQ มีค่าสูงสุด

$$n = \frac{Z^2 \cdot \frac{\alpha}{2}}{4E^2}$$

Z = ค่าระดับนัยสำคัญซึ่งประมาณค่าค่า 0.05

E = ค่าความคาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

α = ค่าประชากรที่มีจำนวนไม่แน่นอน

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

การแทนค่าในตัวแปร

$$Z^2 \frac{\alpha}{2} = 1.645$$

$$E = 0.05$$

กำหนดให้ค่าประมาณต่างจากค่าจริงได้ไม่เกิน 5% ที่ระดับความเชื่อมั่น 90% เมื่อแทนค่าในสูตรจะได้

$$n = \frac{1.645^2}{4(0.05)^2}$$

$$= 270.60$$

เพื่อความแม่นยำ ของข้อมูลจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 ตัวอย่าง

ค่า 1.645 นำมาจากตารางความน่าจะเป็นแบบปกติในภาคผนวกตารางที่ 40 เป็นต้นไป

1.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการกำหนดโควตา (Quota Sampling) เนื่องจากประชากรมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ไม่ทราบจำนวนประชากรทั้งหมด และไม่ทราบรายละเอียดในแต่ละประเภท (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2541) ของประชากรจากบุคคลที่ดื่มกาแฟและใช้บริการเติมน้ำมันในสถานีบริการน้ำมัน ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 67 สถานีบริการ การเก็บตัวอย่างจะเก็บเฉพาะสถานีบริการน้ำมันในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่เท่านั้น ซึ่งมีรายละเอียดในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างดังนี้

สถานีบริการน้ำมัน	จำนวนสถานีบริการน้ำมัน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง(ราย)
ปตท.	16	72
เชลล์	16	72
เอสโซ่	10	45
กาลเท็ก	9	40
บางจาก	6	27
กูเวตปิโตเลียม	5	22
เจ็ท	5	22
รวม	67	300

ที่มา : จากการคำนวณแสดงในตารางที่ 38 ในภาคผนวก

2. ระเบียบวิธีการศึกษา

2.1 ประชากร (Population) ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ เป็นบุคคลที่ดื่มกาแฟและใช้บริการเติมน้ำมันในสถานีบริการน้ำมันในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย วิทยุ วิทยุทำงาน รวมถึงผู้สูงอายุ ซึ่งอยู่ในข่ายที่เป็นกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่คาดว่าจะสนใจดื่มกาแฟ ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ และผู้ประกอบการร้านกาแฟ

2.2 แหล่งข้อมูล (Source of Data) การศึกษารั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยเน้นการศึกษาถึงความเป็นไปได้ (Feasibility) และแนวทางการดำเนินงานของร้านกาแฟ ที่ผู้ลงทุนต้องการเปิดให้บริการในสถานีบริการน้ำมันในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้มาจาก 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง โดยการออกแบบสอบถามจำนวน 300 รายและสอบถามผู้ประกอบการร้านกาแฟ จำนวน 3 ราย เกี่ยวกับข้อมูลการจัดหาอุปกรณ์ บุคลากร การกำหนดราคา และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ใช้เวลาในการเก็บข้อมูล 1 เดือนคือ เดือนสิงหาคม พ.ศ.2546

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้ทำการศึกษาค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากตำราทางวิชาการเอกสารงานวิจัย นิตยสาร และสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ

2.3 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษานี้คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย

2.3.1 การสร้างแบบสอบถาม

ศึกษาข้อมูลด้านการตลาดจากเอกสาร และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการวางแผนการดำเนินงานทางด้านการตลาดให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค

รูปแบบของแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 คือ ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ซึ่งเป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบเลือกเพียงคำตอบเดียว

ส่วนที่ 2 คือ ข้อมูลพฤติกรรมการบริโภค ซึ่งแบ่งเป็นคำถาม 2 ลักษณะ ได้แก่ คำถามที่ให้ผู้ตอบเลือกเพียงคำตอบเดียว และคำถามที่ให้เรียงลำดับความสำคัญของปัจจัยต่างๆ

ส่วนที่ 3 คือ ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการร้านกาแฟในสถานีบริการน้ำมัน เป็นคำถามปลายเปิดทั้งหมด

3. การประมวลผลข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ (SPSS) สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลปฐมภูมิทางด้านลูกค้า คือ ผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อหาค่าความสัมพันธ์

การประมวลผลข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวม จากแบบสอบถามทำการตรวจสอบความถูกต้องในการวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าสถิติต่างๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package For The Social Science) 10.02 For windows โดยใช้สถิติต่างๆ ดังนี้

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่อใช้บรรยายข้อมูลอธิบายลักษณะต่างๆ ไปของข้อมูลที่เก็บรวบรวมไว้ โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) Likert Scale (อ้างในวิธีวิจัยทางธุรกิจ อภินันท์ จันตะนี : 2539)

ร้อยละ (Percentage) เป็นการคำนวณหาจากจำนวนคำตอบในแต่ละเรื่องเทียบกับจำนวนรวมทั้งหมด การนำเสนอในรูปร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์ประกอบจะช่วยให้สื่อความหมายได้ชัดเจนและง่ายต่อการแปลความหมายคำนวณจากสูตรต่อไปนี้

$$P = (f / N) 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

ค่าเฉลี่ย (Mean) เป็นการวัดแนวโน้มเข้าสู่ศูนย์กลางของข้อมูลเหมาะกับข้อมูลที่มีการแจกแจงแบบสมมาตร ส่วนข้อมูลที่ไม่ได้แจกแจงความถี่หาได้จากผลรวมของทุกค่าของข้อมูลทั้งหมดหารด้วยจำนวนข้อมูลทั้งหมดมีสูตรดังนี้

$$\bar{X} = \sum X / N$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
X แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

Likert scale

โดยใช้มาตราประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert โดยมีข้อพิจารณาในการตัดสินใจเลือกซื้อกาแฟในร้านกาแฟดังนี้

ระดับคะแนน	การพิจารณาในการตัดสินใจเลือกซื้อกาแฟ
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยมาก

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน	ระดับการพิจารณาในการตัดสินใจเลือกซื้อกาแฟ
ช่วงระดับคะแนน	
4.21-5.00	มากที่สุด
3.41-4.20	มาก
2.61-3.40	ปานกลาง
1.81-2.60	น้อย
1.00-1.80	น้อยมาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved